

Berlage Saxophone Quartet Beleidsplan 2021 - 2024

1 INTRODUCTIE

Het Berlage Saxophone Quartet (BSQ) wordt gezien als voorvechter van een nieuwe generatie saxofoonkwartetten die deze discipline binnen de klassieke muziekwereld stevig op de kaart zet. Opvallend is daarbij de unieke combinatie van muzikale diepgang en verfijning, aangevuld met een aansprekende presentatie waarin andere disciplines de muzikale lading versterken.

Het kwartet bestaat uit Lars Niederstrasser (sopraansaxofoon), Peter Vigh (altsaxofoon), Juani Palop (tenorsaxofoon) en Eva van Grinsven (baritonsaxofoon). Peter Vigh is tevens huisarrangeur en componist, van wiens kwaliteiten het kwartet vaak en graag gebruikmaakt.

Opggericht in 2008 in de klas van Arno Bornkamp op het Conservatorium van Amsterdam, won het BSQ een Stipendium op de Deutscher Musikwettbewerb (2011), de Dutch Classical Talent Award (2013) en de Kersjes Prijs (2015). Onze drie cd's bij het Duitse label MDG ontvingen veel lof van de binnen- en buitenlandse pers. Het hoogst haalbare niveau in kamermuziek nastrevend, gingen we in de leer bij één van de beste strijkkwartetten ter wereld: het Artemis Quartet in Berlijn. Hier zijn we in onze overtuiging bevestigd dat de verhalende kracht van klassieke muziek het sterkst tot zijn recht komt door ambacht en toewijding voorop te stellen.

Tegelijkertijd voelden we aan dat onze presentatievorm aan vernieuwing toe was. Sinds 2016 is het BSQ daarom begonnen met het maken van voorstellingen in samenwerking met andere disciplines, waarin de emotionele lading van de muziek steeds het uitgangspunt en de hoofdverteller is. We zoeken hierbij naar intieme presentatievormen die de inhoud van de muziek en overdracht ervan op een subtiele manier versterken en verder ontwikkelen tot een herkenbaar 'Berlage-format'.

Met deze nieuw ingeslagen weg is het BSQ het enige saxofoonkwartet ter wereld dat klassieke muziek steeds aan een vernieuwende presentatiewijze koppelt. Onder andere dankzij deze profilering speelden we zowel in de grote Nederlandse kamermuziekzalen en theaters als op toonaangevende festivals waaronder Oerol, en daarnaast ook op buitenlands festivals en concertseries in Duitsland, Frankrijk, Kosovo, Rusland en China.

Onze kernactiviteiten zijn het spelen van concerten en voorstellingen, maar ook het produceren van kwalitatief hoogstaande cd's en videoclips. Daarnaast geven we onze kennis en ervaring door in onze jaarlijkse Berlage Saxophone Academy en tijdens internationale masterclasses.

Missie

Overtuigd van de kwaliteit van het saxofoonkwartet als krachtige en eigentijdse verteller van gelaagde klassieke muziek, speelt het BSQ muziek die tot de dag van vandaag een actuele emotionele lading kent, van renaissance tot heden.

Visie

De mogelijkheden van zowel het kleurenpalet van het klassieke saxofoonkwartet als van de kamermuziek-concertpraktijk worden volgens het BSQ nog lang niet volledig benut. Beide kanten willen we verder uitdiepen. We laten ons bij die ontwikkeling leiden door een combinatie van kennis, ambacht, vernieuwing en een grote gretigheid.

Middels tot in het detail uitgewerkte voorstellingen met steeds een heldere thematische rode draad, willen we een divers publiek van nieuwkomers tot ervaren luisteraars met onze interpretaties raken. Hierbij zoeken we in de persoonlijke, intieme setting van kamermuziek en in samenwerking met andere kunstdisciplines naar een beeldende of verhalende context die de muzikale lading optilt.

Hoofddoelstelling

Het BSQ wil zijn kunstvorm emanciperen. De klassieke saxofoon, en in het bijzondere het saxofoonkwartet, verdient met zijn grote expressiemogelijkheden en kameleontische veelzijdigheid meer herkenning in het klassieke muziekveld en meer erkenning van een breed publiek.

2 ARTISTIEK

Uitgangspunten

Aan onze artistieke visie liggen vier uitgangspunten ten grondslag. Ten eerste willen we de mogelijkheden van het saxofoonkwartet verder verdiepen en verkennen. Het saxofoonkwartet is een redelijk jonge bezetting en mogelijkheden voor nieuw repertoire en nieuwe combinaties met andere instrumenten/vocalisten zijn nog lang niet uitgeput.

Ten tweede streven we naar uitvoeringen van het hoogst haalbare niveau. We geloven dat de muzikale lading op een diepere laag met het publiek communiceert als we het karakter van de muziek tot in detail gezamenlijk hebben uitgekristalliseerd.

Ons derde speerpunt is vernieuwing van het concertformat binnen het bestaande kamermuziek-circuit. De muziek die we spelen is volgens ons nog steeds actueel, alleen is het format in onze ogen aan vernieuwing toe. Bovendien geloven we dat het toevoegen van een extra discipline er tevens voor kan zorgen dat de muzikale boodschap beter overkomt.

Ten slotte kiezen we voor thema's en repertoire die een herkenbare, universele emotie uitdrukken waar ieder mens zich nu aan kan spiegelen.

Ambities

In de volgende vier jaar wil het BSQ het aantal producties verdubbelen van gemiddeld één naar twee per jaar en willen wij onze voortrekkersrol versterken als saxofoonkwartet door onze eigen signatuur aan te scherpen. Daarnaast willen wij onze concertvormen verder ontwikkelen naar het 'Berlage-format' door samenwerking aan te gaan met andere kunstdisciplines.

Het BSQ wil met excellente klassieke ensembles en solisten samenwerken en een aanzienlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze discipline met opdrachten voor nieuwe arrangementen en composities. Met maatschappelijke thema's proberen wij tot denken aan te zetten.

Wij willen onze zakelijke en productionele organisatie verder professionaliseren en een werkwijze bewerkstelligen waarin artistieke verdieping voorop staat en er meer tijd is om onze signatuur in verschillende programma's uit te werken.

Muzikaal is het belangrijk ons blijven te ontwikkelen en inhoudelijke kwaliteit en stijlbesef steeds voorop te stellen. Dit heeft als uiteindelijk doel het saxofoonkwartet op hetzelfde niveau als dat van de beste kamermuziekensembles ter wereld te zetten.

Signatuur

Het artistieke beleid wordt ontwikkeld door het kwartet zelf. We werken democratisch; alle kwartetleden zijn bij alles stappen van het proces betrokken. Voor het 'Berlage-format is de muziek de hoofdcomponent van de voorstelling en zullen andere disciplines helpen om de muzikale zeggingskracht dynamisch te verbinden met het publiek. Het gekozen repertoire wordt speciaal voor onze bezetting gemaakt. We integreren nieuwe muziek vloeiend en harmonisch in de voorstelling.

In de samenwerkingen met andere disciplines zoeken we naar kruisbestuiving en uitwisseling van expertise. De intrinsieke artistieke kwaliteit van een werk kan centraal staan, maar ook kan het centrum van ons programma een maatschappelijk relevant en actueel thema zijn waarbij we interdisciplinaire partners zoeken die de gekozen muziek in de maatschappelijke context plaatsen.

Geplande producties (vanwege COVID worden precieze data weggelaten)

'Act of citizenship' (maatschappelijke lijn) - Muziektheater in coproductie met Via Berlin & Oerol met (nieuwe) composities van o.a. Peter Vigh en Ludwig van Beethoven.

'New Light on Goldberg' (artistieke lijn) - Bach in mise-en-scène en lichtinstallatie met de Goldbergvariaties van Johann Sebastian Bach in het arrangement van Peter Vigh. De vier leden stappen uit de gebruikelijke bezetting en bespelen in totaal acht saxofoons in de zetting van duo's, trio's en kwartetten, voorafgegaan door een speciaal gecomponeerde proloog. Het licht verandert mee met de spirituele reis die de muzikale boog van de dertig variaties representeert.

'De Rechtvaardigen' (maatschappelijke lijn) - Oratorium met Capella Amsterdam & Jan Brokken met muziek van Peter Vigh, Petrus Vasks, Sven Arne Tüür en Dimitri Shostakovich. Middels voordracht van zijn nieuwe gelijknamige boek, ingevlochten in de muziek van koor en saxofoonkwartet, maken we in dit doorgecomponeerde concert inzichtelijk wat het betekent om te vluchten.

'The land of our dreams and desires' (artistieke lijn) - Mobiele mini-revue met solozangers. 'Weill en tijdgenoten', met nieuwe composities van Wijnand van Klaveren, Friedrich Hollaender, Walter Jurrmann, Mischa Spoliansky en Kurt Weill en met muzikale partners Karin Strobos en Martijn Cornet. Een pocket-versie 'revue meets opera' uit de eerste grote bloeiperiode van de saxofoon vol sfeerimpressies van de roaring twenties met het saxofoonkwartet als orkest, big band en 'barpiano'.

'Heimwee' (maatschappelijke lijn) - Geënceneerde concertlezing met Jan Brokken met (een nieuw) werk van Aftab Darvishi, Alexander Glazounov, Claude Debussy, György Ligeti. Jan Brokken vertelt verhalen over heimwee, verlangen en eenzaamheid en hoe deze thema's zich theatraal laten vertalen door intermenselijke afstand.

'Images' (artistieke lijn) - Saxofoon- en strijkkwartet in lichtlandschap met muziek van Claude Debussy en Max Knigge. Samen met het Dudok Kwartet wordt een selectie uit Debussy's Preludes en Images met een dramaturgische lijn erin ondersteund door Interludes die Knigge zelf componeert.

'Thuis bij de familie Sax' (artistieke lijn) - Familievoorstelling (vanaf 6 jaar) met nieuwe muziek van Peter Vigh. Als saxofoons konden praten, een tragikomische familievoorstelling waarbij saxofoons transformeren in archetypes.

Overige projecten

Cd's en Videoclips

In maart 2021 heeft het BSQ zijn 3de cd uitgebracht, de Goldbergvariaties. Daarnaast zal in de komende periode tot 2024 een volgende cd worden opgenomen. Cd's blijven een krachtig marketingmiddel en zorgen ook voor veel airplay op de (inter-) nationale radio en op iTunes en Spotify.

Aan de twee cd's zullen drieluiken van videoclips worden gekoppeld waarin op zoek gegaan wordt naar verhalen en acteurs die in de klassieke muziek weinig vertegenwoordigd worden, bijvoorbeeld een droom van een immigrant over zijn thuisland.

Academy

We willen onze kennis over het ambacht saxofoonspelen en onze kamermuziek-ervaring met een zo breed mogelijke groep saxofonisten delen. Het doel van onze Academy is om elk jaar saxofonisten van allerlei leeftijden, niveaus en nationaliteiten bij elkaar te brengen en ieder op zijn eigen niveau les te geven. Door elkaar te horen spelen in concerten, van beginner tot docent, en door samen te spelen in ensembles ontstaat een gevarieerd beeld van de mogelijkheden van de klassieke saxofoon.

Overige concerten

Naast onze eigen projecten, spelen we op uitnodiging ook andere programma's, zoals in juni 2020 samen met het Rias Kammerchor en augustus 2020 op het Summerwindsfestival Münster. In de periode 2021-2024 zal sprake zijn van een aantal van deze concerten per jaar, met name in het buitenland.

Samenwerking

Interdisciplinaire partners

Naast genoemde samenwerkingen met Via Berlin en Jan Brokken, zullen wij de komende 4 Jaar langdurig samenwerken met partners uit andere disciplines waarmee wij voortborduren op eerdere vondsten maar ook onze gezamenlijke taal verder uit zullen werken. Het BSQ zal met Sander Burger (cineast) na de ervaring met 'Lost Souls' samen gaan werken alsook met Ria Marks (regisseuse) en Jurjen Alkema (lichtkunstenaar en video mapping). Pim Veulings (choreograaf) en lichtkunstenaar Vladimir Grafov gaan deelnemen aan eerder genoemde projecten in de komende periode.

Ensembles & Solisten

Het BSQ gaat nieuwe uitdagingen aan en zal samenwerken met gerenommeerde klassieke top-ensembles en -solisten. Door te laten horen dat het saxofoonkwartet als evenwichtige partner van 'hardcore' klassieke ensembles kan fungeren, stimuleren we de emancipatie van het saxofoonkwartet. Dit geldt voor Capella Amsterdam (koor), het Dudok Kwartet (strijkkwartet) en operazangers Karin Strobos en Martijn Cornet.

Componisten / Arrangeurs

Naast het inzetten van onze huisarrangeur en componist Peter Vigh in meerdere projecten, willen we ook nieuwe samenwerkingen aangaan om zo tot nieuwe kleuren, arrangementen en composities te komen. We halen er kennis en expertise mee in huis en verbreden ons repertoire. De Iraanse componiste Aftab Darvishi hebben wij benaderd voor de productie 'Heimwee'. Wijnand van Klaveren als groot fan en kenner van alles wat in de jaren '20 en '30 in Berlijn is gemaakt én saxofoonexpert, is

de ideale persoon om een mooi geheel te maken van onze 'revue'. Max Knigge is met zijn fantasievolle aanpak heel geschikt voor de vertaling van de kleurenzoektocht van Debussy naar de bezetting van saxofoon- en strijkkwartet.

Positie in het veld

Nederland kent een tiental professionele saxofoonkwartetten. Waar anderen de kameleontische kwaliteiten van de saxofoon inzetten om een breed repertoire te kiezen van jazz, pop, wereldmuziek tot chanson, zet het BSQ juist de klassieke kwaliteiten en klankkleurenrijkdom van het saxofoonkwartet centraal in hun muziekkeuze. Hierin wordt het BSQ gezien als voorvechter van een nieuwe generatie.

Daarnaast zien we het 'Berlage format' als een manier om ons duidelijk te profileren ten opzichte van andere saxofoonkwartetten en kamermuziekensembles. Ook onderscheiden we ons doordat hedendaagse muziek niet als los onderdeel in aparte programma's wordt aangeboden. Het hedendaagse opdrachtwerk wordt in een voorstelling geïntegreerd en hiermee kunnen we de componist acht tot twintig uitvoeringen garanderen, wat over het algemeen en helaas een unicum is in de klassieke muziekwereld.

3 PUBLIEK

Visie op publieksbereik in relatie met artistieke signatuur

Het klassieke muziekrepertoire is ons uitgangspunt en daarom vormt het klassieke (kamer)muziekpubliek een belangrijke doelgroep. Wij willen de saxofoon en het saxofoonkwartet emanciperen en een vanzelfsprekende plek in het klassieke landschap geven. Tegelijkertijd geloven wij dat de saxofoon - als jongste instrument uit het klassieke instrumentarium met de link naar pop en jazz - juist ook een nieuw publiek kan aanspreken.

Door onze samenwerkingen met andere kunstdisciplines bereiken wij met onze muziek ook liefhebbers van andere kunstvormen. Zo valt het publiek waarvoor wij ons werk maken grofweg uiteen in twee doelgroepen: de klassieke specialist en de (jonge) culturele omnivoor; een nieuwsgierige, open en avontuurlijke groep die normaliter niet snel naar een klassiek concert gaat. Wij geloven dat wij met een concert of voorstelling deze beide doelgroepen gelijktijdig kunnen bereiken. Onze artistieke signatuur sluit wat betreft repertoire en werkwijze aan bij de klassieke muziekliefhebber. De zoektocht van het BSQ naar nieuwe presentatievormen, de universele zeggingskracht van het repertoire en de maatschappelijke thema's richten zich ook op een breder publiek.

Huidige publiekssamenstelling

Bij onze kamermuziekconcerten bestaat het publiek nog grotendeels uit het standaard klassieke muziek-publiek: oudere dames en heren. Met onze concertprogramma's in samenwerking met Jan Brokken en Via Berlin bereiken we een ander publiek dan alleen de liefhebbers van kamermuziek. Een aantal van deze literatuur- en theaterliefhebbers zien we vervolgens ook weer terug bij onze New Light on Goldberg tournee.

Doelgroepen 2021 - 2024

Grofweg wil het BSQ de volgende 5 doelgroepen onderscheiden. 1. De klassieke muziekliefhebber (middelbare leeftijd of ouder, gaat naar kamermuziek- en orkestconcerten in regionale series); 2. de

(jonge) culturele omnivoor (dertigers en veertigers, op zoek naar bijzondere, culturele ervaringen, relatief hoogopgeleid, gaan naar festivals en waarderen interdisciplinaire projecten, innovatie in presentatie, en frisse uitstraling); 3. de theater- en literatuurliefhebbers (theaterpubliek, lezers van non-fictie, middelbare leeftijd en ouder, op zoek naar verdieping en maatschappelijke context); 4. Kinderen, publiek van familievoorstelling (kinderen tussen 6-10 jaar plus hun (groot)ouders) en 5. uitvoerende musici, amateur en professioneel amateursaxofonisten die in harmonie en fanfares spelen van alle leeftijden, conservatorium saxofoonstudenten (twintigers).

Ambities en strategieën

Publieksomvang en online zichtbaarheid

In de periode 2021-2024 willen we het gemiddeld aantal concerten behouden en onze gemiddelde publieksbezetting met 30% per concert verhogen. Het BSQ wil dit realiseren door meer in grotere zalen te spelen en vaker samen te werken met gerenommeerde partners. Door een grotere naamsbekendheid op te bouwen kunnen wij ons eigen publiek beter aan ons binden en vandaar een nieuw en breder publiek aanboren. Met onze nieuwsbrief, social media activiteiten en muziekservices als Spotify willen wij onze achterban verder vergroten.

Publiekssamenstelling ambitie

Zoals eerder genoemd bestaat onze huidige publiekssamenstelling vooral uit de klassieke muziek- en theater-/literatuurliefhebbers. We beogen in de komende jaren een meer divers en jonger publiek te krijgen. Het BSQ streeft naar een stijging van bezoekers in de groepen waar het werk hoofdzakelijk voor wordt gemaakt, de klassieke muzikliefhebbers, de (jonge) culturele omnivoor en, door het maken van een familievoorstelling wordt daar een nieuwe groep aan toegevoegd, kinderen van 6-10 jaar en hun (groot)ouders.

Acties om beoogd publiek te bereiken

Algemeen

Onze kernwaarden willen we uitwerken in onze communicatiemiddelen en onze huisstijl consequent in alle communicatie-uitingen inzetten. In trailers van onze projecten delen we onze passie en verlenen we een kijkje in onze artistieke keuken. Middels deze video's ambieert het BSQ ook een nadrukkelijk grotere online zichtbaarheid. De maatschappelijke en artistieke lijnen van de producties en projecten creëren de mogelijkheid onze communicatiemiddelen divers in te zetten en onze verschillende doelgroepen gericht en effectief te benaderen en inspireren.

Monitoring en evaluatie

Het BSQ voerde tot op heden geen publieksonderzoek uit. Onze gedachten over het huidige bereik zijn gebaseerd op eigen observaties. In de komende periode starten we met het uitvoeren van publieksonderzoek en kunnen we onze publieksbereik-doelen specifiekere bepalen en monitoren.

We zullen ons met name richten op kwalitatieve data om behoeftes en verwachtingen van onze (beoogde) doelgroepen beter in beeld te krijgen. De uitkomsten hiervan vertalen we zowel naar programma als naar communicatie. We vragen initieel advies van een externe partij, maar voeren het onderzoek zoveel mogelijk zelf uit.

Met onze samenwerkingspartners en de marketingafdelingen van de zalen waar we spelen, evalueren we onze projecten. Met podia waar we vaker terugkomen, inventariseren we samen of we

fans hebben opgebouwd, wat hun profiel is en verzamelen we ook kwantitatieve data. De opbrengsten uit deze evaluaties zijn input voor de ontwikkeling van onze activiteiten.

Speellocaties - profielen en ambities

Het BSQ speelt met regelmaat in de grote kamermuziekzalen zoals het Concertgebouw, Tivoli Vredenburg en Muziekgebouw Eindhoven. Daarnaast bezit het BSQ inmiddels een circuit van vaste speelplekken door het hele land, is het BSQ een graag geziene gast op festivals als Oranjewoud, Schiermonnikoog en Wonderfeel en in musea en bibliotheken (met Jan Brokken). In samenwerking met Via Berlin speelden we al in de Nederlandse theaters en op Oerol.

Het BSQ maakt programma's die aansluiten op behoeftes en vraag vanuit programmeurs en bestaande series, die attractief zijn voor festivals en (middel-) grote kamermuziekzalen. Daarnaast is het voortzetten van onze eigen signatuur en het verdiepen van de samenwerking met interdisciplinaire partners onze hoofdstrategie om speellocaties te behouden en uit te bouwen. Door met Via Berlin samen te werken zullen we op Oerol en in de Nederlandse theaters spelen en door de samenwerkingen met het Dudok Kwartet en Capella Amsterdam zullen we meer in (middel-) grote kamermuziekzalen en kerken gaan optreden. Ook de herneming van 'New Light on Goldberg' draagt hiertoe bij. De komende vier jaar willen wij groeien naar een verhouding van 30% van onze optredens in grote zalen en 70% in kleine en middelgrote zalen.

Acties om (nieuw) publiek voor onze speellocaties te bereiken

Het op regelmatige basis sturen van persberichten naar radio, tv, tijdschriften en nationale kranten, het uitbouwen van de educatieve lijn, samenwerkingen met de marketing van de zalen en van onze samenwerkingspartners en het inventariseren met grotere zalen om als terugkerend ensemble een vast publiek op te bouwen zijn strategieën om meer en meer divers publiek te bereiken

Buitenland

Het BSQ zal zich de komende jaren ook richten op optredens in het buitenland. Zo speelden wij al met enige regelmaat in Spanje, zoals masterclasses en concerten in Sevilla en de jaarlijks terugkerende zomercursus in Alcorisa en gingen wij met Via Berlin op tournee naar Kosovo, Rusland en China en heeft het Re-Musica festival in Kosovo ons met 'Act of citizenship' al opnieuw uitgenodigd. Ook speelt het BSQ sinds het succes bij de Deutscher Musikwettbewerb met regelmaat in Duitsland (van een kamermuziekserie in Uttenreuth tot in de Berliner Philharmonie).

Met onze geplande cd-opnames bij het Duitse label MDG, verwachten we internationale pers aandacht te krijgen en zullen wij voor een cd-presentatie-tour gericht zalen aanschrijven. Het BSQ wil het aantal concerten in Duitsland verhogen door actief een Duits impresariaat te zoeken. Ook staan, samen met Capella Amsterdam, twee optredens in België op stapel.

4 Het beheer van het vermogen van Stichting Berlage Saxophone Quartet

Stichting Berlage Saxophone Quartet houdt een beperkt vermogen aan, zoals dat redelijkerwijs nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden van de Stichting. Het vermogen zal beheerd worden door het Bestuur. Geen van de bestuursleden heeft een meerderheid van de zeggenschap over het vermogen van de Stichting. Het Bestuur bestaat uit vier leden. In het Bestuur zal tenminste één lid zijn dat ten opzichte van de andere zittende bestuursleden geen verwantschap tot in de vierde graad heeft of met één van de andere zittende bestuursleden gehuwd is of daarmee een geregistreerd partnerschap heeft. De beheerskosten staan in redelijke verhouding tot de bestedingen.